

"החקלאית"

פיסות היסטוריה

מתוך הספר - **חדשות מן העבר** פרקים בתולדות ענף הבקר לחלב בישראל, חלק ג' - **שלמה זורי**

עמ' 53

ואלה תולדות "החקלאית"

"החקלאית" נוסדה בספטמבר 1919, סוכות תרע"ט ביבנאל, בביתו של **חיים יפה** ואלה המייסדים: **יצחק בן יעקב** מדגניה א', **ישראל בצר** ממושב מרחביה, **משה גליקין** ממגדל, **בנימין דוכובני** מיבנאל, **נחום הלוי** ממושב כנרת, **משה טריפון** ממצפה, **חיים יפה** מיבנאל, **שמעון מקלר** מבית גן, **נחום סנדלר** מבית גן, **אריה פבריקנט** מסג'רה, **חיים צימרמן** מיבנאל, **שמואל צימרמן** מיבנאל, **בן ציון צ'רנומובסקי** (ישראלי) מקבוצת כנרת, **רוזנצוויג** ממנחמיה ואהרון **רוטבלט** מכפר תבור (מסחה).

עמ' 55

היחסים בין "החקלאית" לבין הרופאים

במערכת יחסים זאת היו עליות וירידות. כבר בראשית העבודה כשב"החקלאית" עבדו 4 רופאים (**ד"ר פרוינד**, **ד"ר נריה**, **ד"ר דעואל** ו**ד"ר רוזן**) היו תלונות של חברים על טיב עבודתם של הרופאים. יש לציין, שבפרוטוקולים מובאת תמיד רק התלונה ואין זכר לתגובת הרופא. כפי הנראה, התלונות לא היו רציניות ומבוססות, כי החבורה הזאת של הרופאים הייתה נבחרת מקצועית ואנושית בלתי רגילה.

עמ' 58

מתוך חשש שהצגת מחירי שירות "החקלאית", מול רפואה פרטית תביא לעזיבות, הוחלט לשלוח כלכלן איש "חשב" לארה"ב, לבדוק ולהשוות מחירים. מתנגדי החלטה זאת, **ד"ר אלי מאיר** ו**שלמה דורי**, ערכו ביוזמתם סקר פעולות וטרינריות ומחיריהן בין 70 רופאים בעולם (5 או 6 ארצות). הסקר נעשה באמצעות שאלון שנשלח בדואר. הדוח של הכלכלן אכזב ברמתו שבאה מחוסר ידע אלמנטרי בגידול בקר. לעומת זאת, הסקר שנשלח בדואר הוכיח, שבטיפול וטרינרי כה אינטנסיבי, שלא קיים בעולם, אנחנו זולים מאחרים.

עמ' 58

בחוברת למלאת 40 שנה ל"החקלאית" כותב **אפרים שמארגד**, מזכיר התאחדות דאז: "מה סוד ההצלחה הגדולה של "החקלאית" - אפשר לבטא לפי נוסחה מפורסמת שהגדירה את מהות הממשל האמריקאי: היא נוסדה על ידי חקלאים, למען חקלאים ומתנהלת בידי חקלאים. זכתה "החקלאית" ומנהליה נלקחו מאחורי המחרשה - **חיים יפה**, **חיים צימרמן**, אהרון **רוטבלט** ו**אברהם יפה**."

עמ' 55

התחבורה

הגורם הזה יצר בשנים הראשונות בעיות לא קטנות לרופאים. כולם רכבו על סוסים אשר אחזקתם הייתה על חשבון התברה. הדרכים היו משובשות. ב-1930 רכש **חיים צימרמן** כרכרה ממאיר **דיזנגוף**, אז ראש עיריית תל-אביב, אשר קיבל מכוננית. הכרכרה ניתנה ל**ד"ר גילמובסקי** בעפולה, שהרכיבה על סוס הקשתה עליו. הכרכרה הזאת הייתה "הרכב" הראשון של "החקלאית".

ד"ר מנחם שטורמן 1902-1964

עמ' 40

תיאורים של פו"ט בעמק הירדן בסיפורו של **משה שמיר**, הם ריאליסטיים ומוסרים תמונה נאמנה של המצב: "לרפתנים בעמק הירדן היו ימים שחורים. אחת אחת נפלו הפרות הגדולות. הסתכלת בהולנדיות כבדות המשקל ובדמשקאיות גבוהות הקומה, רואה את ייסוריהן ושתיקתן ולבך נצבט. אחת אחת החלו להפריש ריר צהוב מבין שיניהן. אחת אחת החלו להתמוטט על רגליהן, טלפיהן דולפות מוגלה. רפתות שלמות איבדו את חלבן, את בריאותן ואת חייהן. הרפתנים היו עצובים ונבוכים." ■

ד"ר יצחק סמסונוב 1881-1944